

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

OŚRODEK BADAŃ, STUDIÓW I LEGISLACJI
KRAJOWEJ RADY RADCÓW PRAWNYCH

TARCZA ANTYKRYZYSOWA

5.0 i 6.0

DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

WYBRANE ZAGADNIENIA

Warszawa, grudzień 2020 r.

SPIS TREŚCI:

1. PRACODAWCA – PRACOWNIK (ZLECENIOBIORCA)	3
2. POMOC PRZEDSIĘBIORCOM	8
3. POMOC DLA ARTYSTÓW I TWÓRCÓW	30

Opracowanie obejmuje wybrane zagadnienia wynikające z przepisów dodanych do ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.), na mocy następujących ustaw nowelizujących:

- 1) ustawy z dnia 24 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1423);
- 2) ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1478);
- 3) ustawy z dnia 17 września 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1639);
- 4) ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1747);
- 5) ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2112 z późn. zm.);
- 6) ustawy z dnia 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 2157);
- 7) ustawy z dnia 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 2255).

1. PRACODAWCA – PRACOWNIK (ZLECENIOBIORCA)

1.1. PRACA ZDALNA

Definicja:

Praca zdalna to praca określona w umowie o pracę, wykonywana na polecenie pracodawcy przez czas oznaczony poza miejscem jej stałego wykonywania, w celu przeciwdziałania COVID-19.

UWAGA!

Praca zdalna może być wykonywana w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie trzech miesięcy po ich odwołaniu.

W jakich przypadkach pracodawca może polecić wykonywanie pracy zdalnej?

Wykonywanie pracy zdalnej może zostać polecone, jeżeli pracownik ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe do wykonywania takiej pracy i pozwala na to rodzaj pracy. W szczególności praca zdalna może być wykonywana przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub dotyczyć wykonywania części wytwórczych lub usług materialnych.

Obowiązki pracodawcy związane z wykonywaniem pracy zdalnej

Pracodawca ma obowiązek zapewnić pracownikowi narzędzia i materiały potrzebne do wykonywania pracy zdalnej oraz obsługę logistyczną pracy zdalnej. Przy wykonywaniu pracy zdalnej pracownik może używać narzędzi lub materiałów niezapewnionych przez pracodawcę, pod warunkiem że umożliwia to poszanowanie i ochronę informacji poufnych i innych tajemnic prawnie chronionych, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa lub danych osobowych, a także informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.

Obowiązki pracownika związane z wykonywaniem pracy zdalnej

Na polecenie pracodawcy pracownik wykonujący pracę zdalną ma obowiązek prowadzić ewidencję wykonanych czynności, uwzględniającą w szczególności opis tych czynności, a także datę oraz czas ich wykonania. Pracownik sporządza ewidencję wykonywanych czynności w formie i z częstotliwością określoną w poleceniu pracodawcy.

Zakończenie wykonywania pracy zdalnej

Pracodawca może w każdym momencie cofnąć polecenie wykonywania pracy zdalnej.

Podstawa prawna: art. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

1.2. WYKONYWANIE PRACY W CZASIE IZOLACJI DOMOWEJ

W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii pracownicy i inne osoby zatrudnione, poddane obowiązkowej izolacji w warunkach domowych, mogą świadczyć w trybie pracy zdalnej pracę określoną w umowie i otrzymywać z tego tytułu wynagrodzenie.

Wykonywanie pracy zdalnej w czasie izolacji domowej wymaga zgody pracodawcy.

W jakich przypadkach przysługuje wynagrodzenie za pracę?

W przypadku świadczenia pracy w trakcie izolacji domowej nie przysługuje wynagrodzenie chorobowe ani świadczenie pieniężne z tytułu choroby – w takim przypadku przysługuje tylko wynagrodzenie za pracę.

Za okres nieświadczenia pracy w trakcie kwarantanny albo izolacji w warunkach domowych przysługuje wynagrodzenie chorobowe albo świadczenie pieniężne z tytułu choroby.

1.3. ZWOLNIENIE Z OBOWIĄZKU ŚWIADCZENIA PRACY PRACOWNIKÓW MŁODOCIANYCH

W okresie ograniczenia lub zawieszenia funkcjonowania jednostki systemu oświaty pracodawca ma obowiązek zwolnić młodocianego pracownika odbywającego przygotowanie zawodowe z obowiązku świadczenia pracy.

WYJĄTKI

Obowiązek zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy nie dotyczy młodocianego pracownika, który:

- 1) jest uczniem branżowej szkoły I stopnia i w okresie ograniczenia lub zawieszenia funkcjonowania jednostki systemu oświaty realizuje zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia zawodowego teoretycznego na terenie szkoły lub innej jednostki systemu oświaty, do których uczęszcza,
- 2) spełnia obowiązek nauki poprzez realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy w pozaszkolnym systemie kształcenia
 - o ile u pracodawcy nie występują zdarzenia, które ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną mogą zagrozić zdrowiu młodocianego pracownika.

Zachowanie prawa do refundacji

Pracodawca, który zawarł umowę o refundację z Ochotniczym Hucem Pracy (na podstawie art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz.U. z 2020 r. poz. 1409), zachowuje prawo do refundacji, jeżeli będzie wypłacać młodocianemu pracownikowi wynagrodzenie za okres zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy, w całości lub w części.

Podstawa prawna: art. 15f ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

1.4. BADANIA PROFILAKTYCZNE PRACOWNIKÓW PODCZAS EPIDEMII

W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii (od dnia ogłoszenia danego stanu) zawieszają się wykonywanie obowiązków dotyczących przeprowadzania:

- okresowych badań lekarskich pracowników;
- badań lekarskich kierowców wykonujących przewóz drogowy;
- badań psychologicznych kierowców wykonujących przewóz drogowy;
- badań okresowych lekarskich i psychologicznych maszynistów.

Na jaki czas zawieszono są badania okresowe?

Zawieszenie wykonywania obowiązków ma charakter czasowy, bowiem po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo po odwołaniu stanu epidemii pracodawca i pracownik są obowiązani niezwłocznie podjąć wykonywanie zawieszonych obowiązków i wykonać je w okresie nie dłuższym niż 180 dni od dnia odwołania danego stanu.

PRZYKŁAD

Termin badań okresowych pracownika upłynąłby 6 kwietnia 2020 r. W związku z obowiązywaniem stanu epidemii pracodawca nie ma obowiązku skierować pracownika na badania okresowe w tym terminie, a pracownik może nadal wykonywać swoją pracę. Trzeba jednak pamiętać, że obowiązek wykonywania badań okresowych został jedynie zawieszony. Po odwołaniu stanu epidemii pracodawca będzie miał 180 dni na to, by skierować pracownika na badania okresowe.

Co z badaniami wstępnymi i kontrolnymi pracowników, gdy lekarz jest niedostępny?

W przypadku braku dostępności lekarza uprawnionego do przeprowadzenia badania wstępnego lub kontrolnego badanie takie może przeprowadzić i wydać odpowiednie orzeczenie lekarskie inny lekarz. Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza traci moc po upływie 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo od dnia odwołania stanu epidemii. Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza włącza się do akt osobowych pracownika.

Ponadto w trakcie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, wstępnym badaniem lekarskim nie podlegają osoby:

- 1) przyjmowane ponownie do pracy u tego samego pracodawcy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy w ciągu 180 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy z tym pracodawcą (dotyczy osób zatrudnianych na stanowisko pracy inne niż administracyjno-biurowe),
- 2) przyjmowane do pracy u innego pracodawcy na dane stanowisko w ciągu 180 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy, jeżeli posiadają aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie i pracodawca ten stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy, z wyłączeniem osób przyjmowanych do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych (dotyczy osób zatrudnianych na stanowisko pracy inne niż administracyjno-biurowe),

- 3) osoby zatrudniane na stanowisko administracyjno-biurowe, jeżeli posiadają aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie i pracodawca stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy.

§ **Podstawa prawna:** art. 12a ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

1.5. PRZEDŁUŻENIE WAŻNOŚCI BADAŃ LEKARSKICH

Orzeczenia lekarskie wydane w ramach wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich pracowników, których ważność upływałaby po dniu 7 marca 2020 r., nadal zachowują ważność. Ważność tych zaświadczeń lekarskich upłynie w terminie po upływie 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

PRZYKŁAD

Orzeczenie lekarskie pracownika wydane w ramach okresowego badania lekarskiego powinno utracić ważność dnia 27 czerwca 2020 r. Z uwagi na obowiązywanie stanu epidemii orzeczenie to zachowuje nadal ważność. Należy jednak pamiętać, że orzeczenie lekarskie utraci ważność po upływie 180 dni od dnia odwołania stanu epidemii.

§ **Podstawa prawna:** art. 31m ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

1.6. ZASIŁEK CHOROBY I MACIERZYŃSKI DLA PRACOWNIKÓW, KTÓRYM OBNIŻONO WYMIAR CZASU PRACY

Sposób ustalania zasiłku chorobowego i macierzyńskiego

Zgodnie z nowelizacją ustawy, przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przysługujących osobom, którym obniżono wymiar czasu pracy na podstawie art. 15g oraz osobom, którym na podstawie art. 15zf wprowadzono mniej korzystne warunki zatrudnienia niż wynikające z umów o pracę, nie stosuje się przepisu art. 40 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jeżeli:

- obniżenie wymiaru czasu pracy lub wprowadzenie mniej korzystnych warunków zatrudnienia nastąpiło w okresie wcześniej pobieranego zasiłku oraz
- między okresami pobierania wcześniejszego i kolejnego zasiłku nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż trzy miesiące kalendarzowe.

Przepis ten stosuje się również do osób, którym obniżono wymiar czasu pracy na podstawie art. 15gb oraz do osób, którym na podstawie art. 15zzzzzo ust. 2 obniżono wymiar czasu pracy lub wprowadzono mniej korzystne warunki zatrudnienia niż wynikające z podstawy nawiązania stosunku pracy.

Co to oznacza?

Wyłączenie stosowania art. 40 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w stosunku do wyżej wymienionych grup pracowników oznacza, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie ustalone dla dotychczasowego (czyli nieobniżonego) wymiaru czasu pracy, jeżeli zmiana ta nastąpiła w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy lub w miesiącach, o których mowa w art. 36 ustawy.

- § **Podstawa prawna:** art. 13zy¹³ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

1.7. ZASIŁEK CHOROBY RÓWNY 100% PODSTAWY WYMIARU ZASIŁKU DLA ZATRUDNIONYCH W PODMIOCIE LECZNICZYM

W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ubezpieczonemu zatrudnionemu w podmiocie leczniczym, w okresie podlegania obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, wynikających z pozostawania w styczności z osobami chorymi z powodu COVID-19 w związku z wykonywaniem obowiązków wynikających z zatrudnienia w podmiocie leczniczym oraz w czasie niezdolności do pracy z powodu COVID-19 powstałej w związku z wykonywaniem obowiązków wynikających z zatrudnienia w podmiocie leczniczym przysługuje zasiłek chorobowy, którego miesięczny wymiar wynosi 100% podstawy wymiaru zasiłku obliczonej na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

- § **Podstawa prawna:** art. 4g ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2. POMOC PRZEDSIĘBIORCOM

2.1. PRZEDŁUŻENIE OKRESU SKŁADANIA WNIOSKÓW NA DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW

Na mocy przepisów przyjętych w ramach poprzedniej edycji tarczy antykryzysowej, przedsiębiorcy mogą składać do Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy wnioski o przyznanie świadczeń ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników:

- a) objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie COVID-19 lub
- b) nieobjętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie COVID-19

(na podstawie art. 15g i 15gg ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

Zasadniczym warunkiem uzyskania pomocy jest odnotowanie u przedsiębiorcy spadku przychodów w następstwie wystąpienia COVID-19.

We wrześniu 2020 r. przedłużono termin składania wniosków o przyznanie pomocy. Wnioski o przyznanie świadczeń na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników, o których mowa powyżej, mogą być składane najpóźniej w terminie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Podstawa prawna: art. 15g, 15gg i 15gh ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.1. DOFINANSOWANIE Z FUNDUSZU PRACY NA OCHRONĘ MIEJSC PRACY DLA PRACODAWCÓW DZIAŁAJĄCYCH W WYBRANYCH BRANŻACH

Kto może uzyskać dofinansowanie?

O przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników może wnioskować przedsiębiorca:

- 1) który na dzień 30 września 2020 r. prowadził działalność gospodarczą:
 - a) oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodami 47.71.Z, 47.72.Z, 47.81.Z, 47.82.Z, 47.89.Z, 49.39.Z, 56.10.A, 56.10.B, 56.21.Z, 56.29.Z, 56.30.Z, 59.11.Z, 59.12.Z, 59.13.Z, 59.20.Z, 59.14.Z, 74.20.Z, 77.21.Z, 79.90.A, 82.30.Z, 85.51.Z, 85.52.Z, 85.53.Z, 85.59.A, 85.59.B, 86.90.A, 86.90.D, 90.01.Z, 90.02.Z, 90.04.Z, 91.02.Z, 93.11.Z, 93.13.Z, 93.19.Z, 93.21.Z, 93.29.A, 93.29.B, 93.29.Z, 96.01.Z, 96.04.Z lub

- b)** oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodem 86.10.Z w zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach lecznictwa uzdrowiskowego lub realizowanej w trybie stacjonarnej rehabilitacji leczniczej,
- 2)** którego przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w jednym z trzech miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku był niższy w następstwie wystąpienia COVID-19 co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w miesiącu poprzednim lub w analogicznym miesiącu roku poprzedniego;
 - 3)** który nie zalegał w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r., z wyjątkiem gdy zadłużony przedsiębiorca zawarł umowę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych lub otrzymał decyzję urzędu skarbowego w sprawie spłaty zadłużenia i terminowo opłaca raty lub korzysta z odroczenia terminu płatności,
 - 4)** który nie spełnia przesłanek do ogłoszenia upadłości,
 - 5)** wobec którego nie jest prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne lub likwidacyjne.

UWAGA!

Oceny spełnienia warunku w zakresie oznaczenia prowadzonej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007 dokonuje się na podstawie danych zawartych w rejestrze REGON w brzmieniu na dzień 30 września 2020 r.

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych (nie zapłacił należności objętych trzema fakturami), a od terminu zapłaty minęły już trzy miesiące. Ten przedsiębiorca spełnia przesłanki do ogłoszenia upadłości, więc nie może otrzymać świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników.

W jakiej wysokości można uzyskać dofinansowanie?

Dofinansowanie wynosi miesięcznie 2000 zł do wynagrodzenia jednego pracownika, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

UWAGA!

Dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników:

- 1)** których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku,
- 2)** zatrudnionych w okresie krótszym niż trzy miesiące przed dniem złożenia wniosku.

Gdzie należy składać wnioski o świadczenie?

Wniosek o przyznanie świadczeń należy składać w postaci elektronicznej do dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy.

Wniosek zawiera w szczególności:

- 1) informacje o wnioskowanej kwocie na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników i liczbie pracowników, których to świadczenie dotyczy,
- 2) oświadczenie o prowadzeniu na dzień 30 września 2020 r. działalności gospodarczej, według PKD,
- 3) oświadczenie potwierdzające, że przychód z działalności gospodarczej uzyskany w jednym z trzech miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w miesiącu poprzednim lub w analogicznym miesiącu roku poprzedniego,
- 4) oświadczenie o spełnianiu warunków przyznania świadczenia,
- 5) oświadczenie o przeznaczeniu wnioskowanej kwoty na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych wnioskiem,
- 6) oświadczenie, że przedsiębiorca na dzień sporządzenia wniosku sporządził zgodny ze stanem faktycznym wykaz pracowników objętych wnioskiem i jednocześnie zobowiązuje się dostarczyć wykaz na żądanie uprawnionego organu,
- 7) oświadczenie o niekorzystaniu w miesiącach, których dotyczy składany wniosek, z innej pomocy w formie dofinansowania wynagrodzeń pracowników udzielonej w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19.

Termin składania wniosków i okres, na który przyznawana jest pomoc

Wnioski o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy mogą być składane do dnia 28 lutego 2021 r. Świadczenie przysługuje przez łączny okres trzech miesięcy kalendarzowych przypadających od miesiąca złożenia wniosku. Dofinansowanie przekazywane jest w transzach miesięcznych.

Ochrona przed egzekucją i zwolnienie z opodatkowania

Środki przekazane na wypłatę świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy mogą podlegać egzekucji prowadzonej jedynie na rzecz pracowników, na których wynagrodzenia przyznano dofinansowanie.

Przychód z tytułu świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy nie stanowi dla przedsiębiorcy przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

UWAGA!

Przedsiębiorca, który zawarł umowę o świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy, nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikom z przyczyn niedotyczących pracownika przez okres objęty dofinansowaniem. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, przedsiębiorca jest obowiązany do zwrotu całego dofinansowania otrzymanego do wynagrodzenia tego pracownika.

Podstawa prawna: art. 15gga ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.3. ZWOLNIENIE ZE SKŁADEK DLA BRANŻ SZCZEGÓLNIIE DOTKNIĘTYCH SKUTKAMI COVID-19

Nowe przepisy tarczy antykryzysowej 6.0 wprowadzają możliwość uzyskania zwolnienia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych. Jednakże możliwość skorzystania z tej formy pomocy oraz okres, na który przysługuje zwolnienie, uzależnione zostały od rodzaju działalności wykonywanej przez płatnika składek.

2.3.1. ZWOLNIENIE Z OBOWIĄZKU OPŁACANIA NALEŻNYCH SKŁADEK ZA OKRES OD DNIA 1 LIPCA 2020 R. DO DNIA 30 WRZEŚNIA 2020 R., WYKAZANYCH W DEKLARACJACH ROZLICZENIOWYCH ZŁOŻONYCH ZA TEN OKRES

Komu przysługuje zwolnienie?

O zwolnienie może wnioskować płatnik składek:

- 1) prowadzący na dzień złożenia wniosku działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodami 49.39.Z, 55.10.Z, 59.11.Z, 59.12.Z, 59.13.Z, 59.14.Z, 59.20.Z, 71.11.Z, 77.39.Z, 79.11.A, 79.12.Z, 79.90.A, 82.30.Z, 90.01.Z, 90.02.Z, 90.03.Z, 90.04.Z, 93.11.Z, 93.29.A, 93.29.B, 93.29.Z lub
- 2) świadczący usługi na rzecz muzeów w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz.U. z 2020 r. poz. 902), oznaczone kodami 79.90.A, 85.51.Z, 85.52.Z, 85.59, 85.60.Z lub
- 3) prowadzący muzeum w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach, niebędące instytucją kultury, o zakończonym procesie organizacji muzeum i wpisanym do wykazu muzeów.

Dodatkowe warunki zwolnienia:

- 1) wnioskodawca musi być zgłoszony jako płatnik składek do dnia 30 czerwca 2020 r. oraz
- 2) przychód z działalności, o której mowa powyżej, w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w pierwszym miesiącu kalendarzowym, za który składany jest wniosek o zwolnienie z opłacania tych składek, był niższy co najmniej o 75% w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r.

Jaki jest termin składania wniosków?

Wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacania składek należnych za okres od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. płatnik składek powinien przekazać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie później niż do dnia 30 listopada 2020 r. Jednakże, jeśli na dzień złożenia wniosku płatnik składek prowadzi działalność oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodem 55.10.Z lub 79.12.Z, termin składania wniosków upłynie dnia 15 stycznia 2021 r.

Co powinien zawierać wniosek?

Wniosek o zwolnienie z opłacania składek zawiera:

- 1) dane płatnika składek:
 - a) imię i nazwisko, nazwę skróconą,
 - b) numer NIP i REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,
 - c) adres do korespondencji;

- 2) oświadczenie płatnika składek, o rodzaju przeważającej działalności;
- 3) oświadczenie płatnika składek, potwierdzające, że przychód z działalności uzyskany w pierwszym miesiącu kalendarzowym, za który składany jest wniosek o zwolnienie z opłacania składek, był niższy co najmniej o 75% w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r.;
- 4) inne informacje niezbędne do umorzenia składek;
- 5) podpis wnioskodawcy.

2.3.2. ZWOLNIENIE Z OBOWIĄZKU OPŁACANIA NALEŻNYCH SKŁADEK ZA OKRES OD DNIA 1 LISTOPADA 2020 R. DO DNIA 30 LISTOPADA 2020 R., WYKAZANYCH W DEKLARACJI ROZLICZENIOWEJ ZŁOŻONEJ ZA TEN MIESIĄC

Komu przysługuje zwolnienie?

O zwolnienie może wnioskować płatnik składek prowadzący na dzień 30 września 2020 r.: działalność oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodami:

- 1) 47.71.Z, 47.72.Z, 47.81.Z, 47.82.Z, 47.89.Z, 49.32.Z, 49.39.Z, 56.10.A, 56.10.B, 56.21.Z, 56.29.Z, 56.30.Z, 59.11.Z, 59.12.Z, 59.13.Z, 59.14.Z, 59.20.Z, 74.20.Z, 77.21.Z, 79.90.A, 79.90.C, 82.30.Z, 85.51.Z, 85.52.Z, 85.53.Z, 85.59.A, 85.59.B, 86.90.A, 86.90.D, 90.01.Z, 90.02.Z, 90.04.Z, 91.02.Z, 93.11.Z, 93.13.Z, 93.19.Z, 93.21.Z, 93.29.A, 93.29.B, 93.29.Z, 96.01.Z, 96.04.Z lub
- 2) 86.10.Z w zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach lecznictwa uzdrowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, lub realizowanej w trybie stacjonarnym rehabilitacji leczniczej.

UWAGA!

Oceny spełnienia warunku w zakresie oznaczenia prowadzonej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007 dokonuje się na podstawie danych zawartych w rejestrze REGON w brzmieniu na dzień 30 września 2020 r.

Dodatkowe warunki zwolnienia:

- 1) wnioskodawca musi być zgłoszony jak płatnik składek do dnia 30 czerwca 2020 r. oraz
- 2) przychód z działalności, o której mowa powyżej, w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w listopadzie 2019 r.

Jaki jest termin składania wniosków?

Wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacania składek należnych za okres od dnia 1 listopada 2020 r. do dnia 30 listopada 2020 r. płatnik składek powinien przekazać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie później niż do dnia 31 stycznia 2021 r.

Co powinien zawierać wniosek?

Wniosek o zwolnienie z opłacania składek zawiera:

- 1) dane płatnika składek:
 - a) imię i nazwisko, nazwę skróconą,
 - b) numer NIP i REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,
 - c) adres do korespondencji;
- 2) oświadczenie płatnika składek, o rodzaju przeważającej działalności;
- 3) oświadczenie płatnika składek, potwierdzające, że przychód z działalności uzyskany w listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w listopadzie 2019 r.;
- 4) inne informacje niezbędne do umorzenia składek;

UWAGA!

Warunkiem zwolnienia ze składek w okresach od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. oraz od dnia 1 listopada 2020 r. do dnia 30 listopada 2020 r. jest przesyłanie przez płatnika do ZUS deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych na zasadach i w terminach określonych w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Podstawa prawna: art. 31zo ust. 8-11, art. 31zp, art. 31zq ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.4. ZWOLNIENIE ZE SKŁADEK NA KOLEJNE OKRESY

Przepisy ustawy przewidują możliwość przyznania płatnikom zwolnienia ze składek na kolejne okresy. Podstawą zwolnienia będzie każdorazowo rozporządzenie Rady Ministrów, które określi okresy zwolnienia z tytułu nieopłaconych składek dla wszystkich albo niektórych płatników składek.

Podstawa prawna: art. 31zy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.5. POMOC DLA PRZEDSIĘBIORCÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W DZIEDZINIE TEATRU, MUZYKI LUB TAŃCA

Ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przewidziano udzielanie wsparcia dla:

- 1) przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca, jak również dla:
- 2) samorządowych instytucji artystycznych w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,

- 3) organizacji pozarządowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzących działalność w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca.

Wsparcie finansowe jest przeznaczone na działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca, w tym polegającą na świadczeniu usług wspomagających tę działalność przez organizację zaplecza technicznego, na finansowanie lub refinansowanie wydatków ponoszonych w okresie od dnia 12 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Kto nie może skorzystać z oferowanego wsparcia?

Wsparcia finansowego nie udziela się na rzecz przedsiębiorców:

- na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy w rozumieniu art. 1 ust. 4 lit. a rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [dalej: rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014] – tj. obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc przyznaną przez to samo państwo członkowskie za niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, z wyjątkiem programów pomocy mających na celu naprawienie szkód spowodowanych niektórymi klęskami żywiołowymi,
- oraz przedsiębiorców znajdujących się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, z wyjątkiem przedsiębiorców, którzy nie znajdowali się w trudnej sytuacji w dniu 31 grudnia 2019 r., ale znaleźli się w takiej sytuacji w okresie od dnia 12 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Podstawa udzielenia wsparcia

Udzielenie wsparcia odbywa się na podstawie wniosków składanych przez przedsiębiorców do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub wskazanych państwowych instytucji kultury podległych ministrowi. Przedsiębiorca może złożyć tylko jeden wniosek o udzielenie wsparcia finansowego. Wsparcie finansowe może być udzielane do dnia 31 grudnia 2020 r. Jego udzielanie następuje do wyczerpania środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Nabór wniosków następuje zgodnie z ogłoszeniem w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra lub państwowych instytucji.

We wniosku wskazać należy m.in.:

- wysokość wnioskowanej kwoty wsparcia finansowego,
- dane dotyczące liczby wydarzeń artystycznych zrealizowanych w okresie od dnia 12 marca do dnia 31 grudnia 2019 r.,
- planowane przeznaczenie środków, ze wskazaniem rodzaju wydatków oraz kwot wydatków w pełnych złotych,
- dane finansowe dotyczące działalności prowadzonej przez jednostkę, w tym struktury dochodowo-kosztowej, osiągniętych wyników i struktury majątku jednostki,
- dane dotyczące poziomu zatrudnienia w jednostce w okresie między 31 grudnia 2019 r. a dniem złożenia wniosku oraz wpływu wsparcia finansowego na utrzymanie poziomu zatrudnienia,
- wpływ wsparcia finansowego na lokalną społeczność.

Wsparcie finansowe jest udzielane na podstawie umowy zawieranej między ministrem albo państwową instytucją a przedsiębiorcą. Przedsiębiorca, który otrzymał wsparcie finansowe, przedkłada odpowiednio ministrowi albo państwowej instytucji, przez elektroniczną skrzynkę podawczą, informację o wykorzystaniu udzielonego wsparcia finansowego. Informację przedkłada się według stanu na dzień

31 grudnia 2020 r., w terminie do dnia 15 stycznia 2021 r. Przyznane środki muszą zostać wydatkowane do dnia 31 grudnia 2020 r.

Jakie koszty mogą być pokryte ze środków otrzymanych w ramach oferowanego wsparcia?

Wsparcia finansowego udziela się na koszty kwalifikowalne, o których mowa w art. 53 ust. 5 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, tj.:

- koszty instytucji kulturalnej lub obiektu dziedzictwa kulturowego związane z ciągłymi lub okresowymi działaniami, takimi jak wystawy, spektakle i wydarzenia oraz podobne działania kulturalne mające miejsce w ramach podstawowej działalności gospodarczej,
- koszty edukacji kulturalnej i artystycznej, jak również koszty promowania lepszego zrozumienia znaczenia ochrony i propagowania różnorodnych form wyrazu kulturowego za pośrednictwem programów edukacyjnych oraz programów zwiększających świadomość społeczeństwa, m.in. przy zastosowaniu nowych technologii,
- koszty poprawy dostępu społeczeństwa do instytucji kultury lub obiektów dziedzictwa kulturowego i działań, w tym koszty digitalizacji i stosowania nowych technologii, a także koszty poprawy dostępności dla osób niepełnosprawnych,
- koszty operacyjne bezpośrednio związane z projektem lub działaniem kulturalnym, np. wynajem lub dzierżawa nieruchomości lub obiektów kulturalnych, koszty podróży i materiałów bezpośrednio związanych z projektem lub działaniem kulturalnym, koszty struktur architektonicznych na potrzeby wystaw i dekoracji scenicznych, wypożyczenie, dzierżawa i amortyzacja narzędzi, oprogramowania i sprzętu, koszty praw dostępu do utworów chronionych prawem autorskim oraz innych powiązanych treści chronionych prawem własności intelektualnej, koszty promocji oraz koszty ponoszone bezpośrednio w wyniku projektu lub działalności; koszty amortyzacji i koszty finansowania są kwalifikowalne tylko wówczas, gdy nie zostały objęte pomocą inwestycyjną,
- koszty personelu pracującego na rzecz instytucji kulturalnej lub obiektu dziedzictwa kulturowego lub projektu,
- koszty usług doradczych i wspierających świadczonych przez konsultantów zewnętrznych i usługodawców, ponoszone bezpośrednio w wyniku projektu lub działalności.

Kwota wsparcia

Kwotę wsparcia finansowego dla przedsiębiorców jako rekompensatę z tytułu utraconych przychodów w okresie od dnia 12 marca do dnia 31 grudnia 2020 r. ustala się w wysokości nieprzekraczającej 50% przychodów netto ze sprzedaży usług związanych z działalnością kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca, w tym usług wspomagających tę działalność przez organizację zaplecza technicznego, obliczonych na podstawie danych z analogicznego okresu w 2019 r. – pomniejszonej o wsparcie zwrotne lub bezzwrotne otrzymane przez przedsiębiorcę ze środków publicznych w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o wsparcie finansowe.

Maksymalna wartość wsparcia finansowego nie może przekroczyć wartości określonej w art. 4 ust. 1 lit. z zdanie drugie rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, tj. 150 mln euro na projekt oraz 75 mln euro dla jednego przedsiębiorstwa rocznie.

Podstawa prawna: art. 65 ust. 29 i ust. 30 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 568) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1729).

2.6. JEDNORAZOWA DOTACJA NA POKRYCIE BIEŻĄCYCH KOSZTÓW PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 starosta może udzielić ze środków Funduszu Pracy jednorazowo dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy, którzy na dzień 30 września 2020 r. prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodami:

- 1) Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (47.71.Z),
- 2) Sprzedaż detaliczna obuwia i wyrobów skórzanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (47.72.Z),
- 3) Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona na straganach i targowiskach (47.81.Z),
- 4) Sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia prowadzona na straganach i targowiskach (47.82.Z),
- 5) Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach (47.89.Z),
- 6) Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany (49.39.Z),
- 7) Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne (56.10.A),
- 8) Ruchome placówki gastronomiczne (56.10.B),
- 9) Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering) (56.21.Z),
- 10) Pozostała usługowa działalność gastronomiczna (56.29.Z),
- 11) Przygotowywanie i podawanie napojów (56.30.Z),
- 12) Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych (59.11.Z),
- 13) Działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi (59.12.Z),
- 14) Działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych (59.13.Z),
- 15) Działalność związana z projekcją filmów (59.14.Z),
- 16) Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych (59.20.Z),
- 17) Działalność fotograficzna (74.20.Z),
- 18) Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego (77.21.Z),
- 19) Działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (79.90.A),
- 20) Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów (82.30.Z),
- 21) Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych (85.51.Z),
- 22) Pozaszkolne formy edukacji artystycznej (85.52.Z),
- 23) Pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu (85.53.Z),
- 24) Nauka języków obcych (85.59.A),
- 25) Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane (85.59.B),
- 26) Działalność szpitali (86.10.Z) – w zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach lecznictwa uzdrowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, lub realizowanej w trybie stacjonarnym rehabilitacji leczniczej,
- 27) Działalność fizjoterapeutyczna (86.90.A),
- 28) Działalność paramedyczna (86.90.D),
- 29) Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych (90.01.Z),
- 30) Działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych (90.02.Z),
- 31) Działalność obiektów kulturalnych (90.04.Z),

- 32) Działalność muzeów 91.02.Z,
- 33) Działalność obiektów sportowych (93.11.Z),
- 34) Działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej (93.13.Z),
- 35) Pozostała działalność związana ze sportem (93.19.Z),
- 36) Działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki (93.21.Z),
- 37) Działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni (93.29.A),
- 38) Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana (93.29.B),
- 39) Pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich (96.01.Z),
- 40) Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej (96.04.Z)

i których przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r.

Oceny spełnienia warunku w zakresie oznaczenia prowadzonej działalności gospodarczej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007 dokonuje się na podstawie danych zawartych w rejestrze REGON w brzmieniu na dzień 30 września 2020 r.

Dotacja udzielana jest na podstawie umowy

Ustalenie prawa do dotacji następuje na wniosek mikroprzedsiębiorcy albo małego przedsiębiorcy, składany wyłącznie w formie elektronicznej do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na jego siedzibę, po ogłoszeniu naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy, do dnia 31 stycznia 2021 r.

Wysokość dotacji

Dotacja może być udzielona do wysokości 5000 zł.

Przychód z tytułu udzielonej dotacji nie stanowi przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Środki pochodzące z dotacji nie podlegają egzekucji sądowej ani administracyjnej. Środki te, w razie ich przekazania na rachunek płatniczy, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego.

Zwrot dotacji

Dotacja podlega zwrotowi w całości, jeżeli mikroprzedsiębiorca albo mały przedsiębiorca nie wykonywał działalności gospodarczej przez okres trzech miesięcy od dnia udzielenia dotacji. Okres zwrotu dotacji nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie przez okres trzech miesięcy od dnia udzielenia dotacji. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przedłużyć okres zwrotu dotacji, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.

Dotacja podlega zwrotowi przez mikroprzedsiębiorcę albo małego przedsiębiorcę w całości, wraz z odsetkami liczonymi od dnia udzielenia dotacji, jeżeli:

- wydatkował ją niezgodnie z przeznaczeniem,
- złożył niezgodnie ze stanem faktycznym przynajmniej jedno z oświadczeń, o których mowa powyżej lub nie spełniał innych warunków do udzielania dotacji,
- nie poddał się kontroli, o której mowa poniżej

– w takim przypadku, okres zwrotu dotacji nie może być dłuższy niż 30 dni, liczonych od dnia doręczenia wezwania starosty.

Kontrola

Starosta (lub upoważniony przez niego dyrektor powiatowego urzędu pracy albo inny pracownik tego urzędu) może przeprowadzić kontrolę wobec mikroprzedsiębiorcy albo małego przedsiębiorcy, któremu udzielono dotacji, w okresie trzech lat liczonych od dnia udzielenia dotacji, w zakresie:

- wydatkowania dotacji zgodnie z przeznaczeniem;
- właściwego dokumentowania dotacji.

Kontrolowany mikroprzedsiębiorca albo mały przedsiębiorca jest obowiązany udostępnić wszelkie dokumenty i udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli.

UWAGA!

Dotacja nie może być udzielona mikroprzedsiębiorcy i małemu przedsiębiorcy, którzy na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej na okres obejmujący dzień 30 września 2020 r.

Specjalna pomoc

Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, nadać starostom uprawnienie do udzielania, na podstawie umowy, dotacji ze środków Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej wszystkim bądź niektórym mikroprzedsiębiorcom oraz małym przedsiębiorcom, którzy otrzymali dotację zgodnie z zasadami wskazanymi powyżej lub do udzielania tej dotacji innym mikroprzedsiębiorcom lub małym przedsiębiorcom, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, skutki nimi wywołane, ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej wynikające z tych stanów oraz obszary życia gospodarczego i społecznego w szczególności sposoby dotknięte konsekwencjami COVID-19.

Rozporządzenie, o którym mowa powyżej, może ustalać krąg przedsiębiorców, którym dotacja może zostać udzielona, poprzez określenie:

- innych warunków niż wskazane powyżej, w zakresie obniżenia przychodu z działalności i okresu porównawczego,
- kodów, którymi oznaczona była na wskazany dzień przypadający nie wcześniej niż trzy miesiące przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, według kodów PKD, jako rodzaj przeważającej działalności, działalność gospodarcza przedsiębiorcy ubiegającego się o otrzymanie dotacji.

Rozporządzenie to może także określać inną niż wynikające z omówionych powyżej zasad, treść składanych we wniosku oświadczeń oraz inny termin składania wniosków.

Podstawa prawna: art. 15z⁴ i art. 15z⁵ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.7. ZWOLNIENIE JEDNORAZOWEGO DODATKOWEGO ŚWIADCZENIA POSTOJOWEGO Z PIT

Otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika jednorazowe dodatkowe świadczenie postojowe, o którym mowa w art. 15 z² ustawy o COVID-19, jest wolne od podatku dochodowego.

Podstawa prawna: art. 52m pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1426).

2.8. ŚWIADCZENIE POSTOJOWE

Świadczenie postojowe to rozwiązanie ujęte w tzw. tarczy antykryzysowej, które przewidziane zostało dla wsparcia przedsiębiorców. Zwłaszcza dla samozatrudnionych oraz osób pracujących na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie to jest wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i co do zasady jego wysokość opiewa na kwotę 2080 zł lub kwotę 1300 zł.

Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna.

WAŻNE – kwota świadczenia jest nieopodatkowana i nieoskładkowana, ze świadczenia postojowego nie dokonuje się egzekucji i potrąceń.

Komu i kiedy przysługuje świadczenie postojowe?

Świadczenie postojowe przysługuje:

- osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych,
- osobie wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia lub inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło

– w razie, gdy nie podlegają one ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.

WAŻNE – świadczenie postojowe przysługuje również osobom, które korzystają z „ulgi na start” oraz ulg w ramach tzw. małego ZUS-u w sytuacji, gdy miały one postój na skutek SARS-CoV-2.

Istotne jest, że dla uzyskania świadczenia postojowego musi zostać spełniona przesłanka polegająca na zamieszkiwaniu na terytorium Polski, zaś wyżej wskazane osoby muszą być:

- obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub
- posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej lub
- cudzoziemcami legalnie przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Należy zwrócić uwagę, że wymogów przyznania świadczenia postojowego, o których stanowi art. 4 pkt 1 i 2, nie stosuje się do osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą w trzech przypadkach, mianowicie:

- osoby, do której mają zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej i która korzystała ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,

- osoby, która posiada działalność oznaczoną na dzień złożenia wniosku o świadczenie postojowe, według PKD, jako rodzaj przeważającej działalności gospodarczej, kodem 79.11.A (działalność agentów turystycznych),
- osoby, o której stanowi art. 15zq ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19.

WAŻNE – Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, o której mowa w powyższym punkcie, świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r. nie więcej niż trzykrotnie.

Powyższy punkt stanowi kolejny wyjątek od ogólnej reguły w przedmiocie przyznawania świadczenia postojowego, zaś art. 15zq ust. 7 wyżej wymienionej ustawy wskazuje, że:

Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą oznaczoną na dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczenia postojowego, która według PKD, jako rodzaj przeważającej działalności, oznaczona jest kodem 79.90.A (działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych), świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli:

- 1) zawiesiła prowadzenie tej działalności po dniu 31 sierpnia 2019 r.,
- 2) działalność ta ma charakter sezonowy i w 2019 r. była wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy.

2.8.1. WYMIAR ŚWIADCZENIA POSTOJOWEGO

Zasadą jest, że świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r., nie więcej niż trzykrotnie.

Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r., nie więcej niż trzykrotnie.

WAŻNE – W przypadku zbiegu praw do więcej niż jednego świadczenia postojowego przysługuje jedno świadczenie postojowe.

2.8.2 FORMALNOŚCI ZWIĄZANE Z USTALENIEM PRAWA DO ŚWIADCZENIA POSTOJOWEGO

Ustalenie prawa do świadczenia postojowego następuje na wniosek osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą lub osoby wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia lub inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, składany do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Istotne jest, że w przypadku osoby wykonującej umowę cywilnoprawną wniosek składany jest do ZUS-u za pośrednictwem odpowiednio zleceniodawcy lub zamawiającego.

Wniosek o świadczenie postojowe może być złożony w formie dokumentu papierowego albo elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wymogi formalne wniosku

Wniosek zawiera:

- dane osoby uprawnionej: imię i nazwisko, numer PESEL, numer NIP, gdy go nie nadano, numery PESEL i REGON, adres do korespondencji (w przypadku osób wykonujących umowę cywilnoprawną), nazwę skróconą płatnika składek w przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą,
- wskazanie rachunku płatniczego osoby uprawnionej, prowadzonego w kraju lub wydanego w kraju instrumentu płatniczego,
- dane odpowiednio zleceniodawcy albo zamawiającego, za pośrednictwem którego składany jest wniosek (imię i nazwisko, nazwę skróconą, numer NIP, a jeżeli nie nadano tego numeru – numery PESEL i REGON, adres do korespondencji),
- oświadczenie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą potwierdzające: przestój w prowadzeniu działalności gospodarczej w następstwie COVID-19 oraz uzyskanie w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe przychodu, o co najmniej 15% niższego od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc, jeżeli nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej,
- oświadczenie o rodzaju przeważającej działalności, o której mowa w art. 15zq ust. 7, oraz o wykonywaniu tej działalności w 2019 r. przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy,
- inne informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia postojowego,
- podpis wnioskodawcy.

WAŻNE – Oświadczenia, które zawiera wniosek (art. 15zs ust. 3 pkt 4 i 4a oraz ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19) osoba uprawniona, zleceniodawca lub zamawiający składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Warunek – znów niższe obroty dla prowadzących działalność gospodarczą

Oświadczenie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą musi potwierdzać spełnienie wyżej wymienionych warunków oraz uzyskanie w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe przychodu o co najmniej 15% niższego od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc, jeżeli nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej;

2.8.3. ZLECENIOBIORCA/ZAMAWIAJĄCY

Zleceniodawca lub zamawiający musi załączyć do wniosku kopię umów cywilnoprawnych, a także oświadczenie potwierdzające:

- niedojście do skutku lub ograniczenie wykonywania umowy cywilnoprawnej z powodu przestoju w prowadzeniu działalności,
- datę zawarcia i wysokość wynagrodzenia z tytułu umowy cywilnoprawnej,
- uzyskanie przez osobę wykonującą umowę cywilnoprawną w miesiącu poprzedzającym miesiąc,

w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, przychodu nie wyższego niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku,

- otrzymanie oświadczenia od osoby wykonującej umowę cywilnoprawną, że nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu oraz o wysokości uzyskanych przychodów z innych umów cywilnoprawnych.

UWAGA – wnioski o świadczenie postojowe mogą być złożone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych najpóźniej w terminie trzech miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii.

Ponowne przyznanie świadczenia postojowego

Świadczenie postojowe może zostać przyznane ponownie, na podstawie oświadczenia osoby uprawnionej, której wypłacono świadczenie postojowe. Wypłata po raz kolejny świadczenia postojowego może zostać dokonana nie wcześniej niż w miesiącu następującym po miesiącu wypłaty świadczenia postojowego. Warunkiem przyznania kolejnego świadczenia postojowego jest wykazanie w oświadczeniu, że sytuacja materialna wykazana we wniosku o przyznanie świadczenia nie uległa poprawie.

Odmowa prawa do świadczenia postojowego

Odmowa prawa do świadczenia postojowego następuje w drodze decyzji. Od decyzji o odmowie prawa do świadczenia postojowego przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach ustawy – Kodeks postępowania cywilnego dla postępowań w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Nienależne pobranie świadczenia postojowego

Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie postojowe, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z ustawowymi odsetkami.

Za nienależnie pobrane świadczenie postojowe uważa się świadczenie:

- przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenie lub odpowiednio zleceniodawcę lub zamawiającego,
- wypłacone osobie innej niż osoba uprawniona, z przyczyn niezależnych od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia postojowego nie wydaje się później niż w terminie pięciu lat od dnia, w którym wypłacono nienależne świadczenie postojowe.

Kwota nienależnie pobranego świadczenia postojowego ustalona prawomocną decyzją oraz kwoty odsetek i kosztów upomnienia ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia stała się prawomocna.

Kwota nienależnie pobranego świadczenia postojowego ustalona prawomocną decyzją oraz kwoty odsetek i kosztów upomnienia podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, a jeżeli prawo do świadczeń nie istnieje – ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Kwoty nienależnie pobranego świadczenia postojowego podlegają zwrotowi łącznie z odsetkami, na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Podstawa prawna: art. 15zq – art. 15zy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.9. DODATKOWE ŚWIADCZENIE POSTOJOWE

Komu i kiedy przysługuje dodatkowe świadczenie postojowe?

Osobie, która prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, prowadzącej na dzień złożenia wniosku o ustalenie dodatkowego świadczenia postojowego pozarolniczą działalność gospodarczą oznaczoną według PKD, jako rodzaj przeważającej działalności, kodem:

- 49.39.Z (pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany),
- 55.10.Z (hotele i podobne obiekty zakwaterowania),
- 77.39.Z (wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowana),
- 79.11.A (działalność agentów turystycznych),
- 79.12.Z (działalność organizatorów turystyki),
- 90.01.Z (działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych),
- 90.02.Z (działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych),
- 93.11.Z (działalność obiektów sportowych),
- 93.29.A (działalność pokoi zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni),
- 93.29.B (pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana),
- 93.29.Z (pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna)

która skorzystała ze świadczenia postojowego na skutek złożenia wniosku o jego przyznanie (w trybie art. 15zs) lub w razie ponownego przyznania świadczenia postojowego (w trybie art. 15zua) – przysługuje prawo do dodatkowego świadczenia postojowego, jeżeli przychód z tej działalności uzyskany w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o przyznanie dodatkowego świadczenia, był niższy co najmniej o 75% w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r.

Ustalenie prawa do dodatkowego świadczenia postojowego następuje na wniosek osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, zawierający określone dane oraz oświadczenie o rodzaju przeważającej działalności, o której mowa w art. 15zs1 ust. 1, oraz oświadczenie potwierdzające, że jej przychód z działalności uzyskany w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku był niższy co najmniej o 75% w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r., złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

W oświadczeniu jest zawarta klauzula następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Podsumowując, aby uzyskać dodatkowe świadczenie postojowe, o którym mowa, łącznie muszą zostać spełnione następujące przesłanki:

- trzeba być osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą,
- rodzaj przeważającej działalności gospodarczej musi obejmować jeden z podanych w art. 15zs¹ ust. 1,
- przychód z działalności uzyskany w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku musi być niższy co najmniej o 75% w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r.,
- przedsiębiorca ubiegający się o dodatkowe świadczenie postojowe musiał już wcześniej co najmniej raz skorzystać ze świadczenia postojowego.

WAŻNE – Dodatkowe świadczenie postojowe oraz koszty obsługi wypłaty tego świadczenia są finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Koszty obsługi wypłaty świadczenia wynoszą 0,5% kwoty przeznaczonej na wypłatę dodatkowego świadczenia postojowego.

§ **Podstawa prawna:** art. 15zs¹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.10. JEDNORAZOWE DODATKOWE ŚWIADCZENIE POSTOJOWE

Komu i kiedy przysługuje jednorazowe dodatkowe świadczenie postojowe?

Osobie, która prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, prowadzącej na dzień 30 września 2020 r. pozarolniczą działalność gospodarczą oznaczoną według PKD, jako rodzaj przeważającej działalności, kodem:

- 47.71.Z (Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach),
- 47.72.Z (Sprzedaż detaliczna obuwia i wyrobów skórzanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach),
- 47.81.Z (Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona na straganach i targowiskach),
- 47.82.Z (Sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia prowadzona na straganach i targowiskach),
- 47.89.Z (Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach),
- 49.39.Z (Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany),
- 56.10.A (Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne),
- 56.10.B (Ruchome placówki gastronomiczne),
- 56.21.Z (Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering),
- 56.29.Z (Pozostała usługowa działalność gastronomiczna),
- 56.30.Z (Przygotowywanie i podawanie napojów),
- 59.11.Z (Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych),
- 59.12.Z (Działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi),
- 59.13.Z (Działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych),
- 59.14.Z (Działalność związana z projekcją filmów),

- 59.20.Z (Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych),
- 74.20.Z (Działalność fotograficzna),
- 77.21.Z (Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego),
- 79.90.A (Działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych),
- 79.90.C (Pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji, gdzie indziej niesklasyfikowana),
- 82.30.Z (Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów),
- 85.51.Z (Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych),
- 85.52.Z (Pozaszkolne formy edukacji artystycznej),
- 85.53.Z (Pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu),
- 85.59.A (Nauka języków obcych),
- 85.59.B (Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane),
- 86.10.Z (Działalność szpitali) – w zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach lecznictwa uzdrowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, lub realizowanej w trybie stacjonarnym rehabilitacji leczniczej, 86.90.A, 86.90.D, 90.01.Z, 90.02.Z, 90.04.Z, 91.02.Z, 93.11.Z, 93.13.Z, 93.19.Z, 93.21.Z, 96.01.Z, 96.04.Z

która skorzystała ze świadczenia postojowego na skutek złożenia wniosku o jego przyznanie (w trybie art. 15zs) lub w razie ponownego przyznania świadczenia postojowego (w trybie art. 15zua) – przysługuje prawo do jednorazowego dodatkowego świadczenia postojowego, jeżeli przychód z tej działalności uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r.

WAŻNE – Oceny spełnienia wyżej wymienionych warunków w zakresie oznaczenia prowadzonej działalności gospodarczej według PKD dokonuje się na podstawie danych zawartych w rejestrze REGON w brzmieniu na dzień 30 września 2020 r.

Ustalenie prawa do dodatkowego świadczenia postojowego następuje na wniosek osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, zawierający określone dane oraz oświadczenie o rodzaju przeważającej działalności, o której mowa w art. 15zs¹ ust. 1, oraz oświadczenie potwierdzające, że jej przychód z działalności uzyskany w miesiącu październiku lub listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r.

W oświadczeniu jest zawarta klauzula następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Podstawa prawna: art. 15zs² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.11. JEDNORAZOWE DODATKOWE ŚWIADCZENIE POSTOJOWE DLA OSÓB WYKONUJĄCYCH PRACĘ NA PODSTAWIE UMÓW CYWILNOPRAWNYCH

Komu i kiedy przysługuje jednorazowe dodatkowe świadczenie postojowe?

Osobie wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowę o dzieło, nieposiadającej innego tytułu do ubezpieczeń społecznych, przysługuje prawo do jednorazowego dodatkowego świadczenia postojowego, jeżeli przychód z umowy cywilnoprawnej zawartej do dnia wejścia w życie ustawy, z tytułu:

- działalności twórczej w zakresie sztuk plastycznych, literatury, muzyki, twórczości audialnej, utworów audiowizualnych, teatru, kostiumografii, scenografii, reżyserii, choreografii, lutnictwa artystycznego i sztuki ludowej,
- działalności artystycznej w dziedzinie sztuki aktorskiej, estradowej, tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki i instrumentalistyki,
- działalności technicznej wspomagającej produkcję audiowizualną lub produkcję i wystawianie wydarzeń artystycznych,
- usług w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu oraz usług w zakresie architektury świadczonych przez osoby nieposiadające uprawnień budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane,
- usług świadczonych na rzecz muzeów w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach w zakresie pozaszkolnych form edukacji lub przez przewodników muzeów

– uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o to jednorazowe dodatkowe świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Ustalenie prawa do jednorazowego dodatkowego świadczenia postojowego następuje na wniosek osoby wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia albo inną umowę o świadczenie usług albo umowę o dzieło, zawierający określone dane oraz oświadczenie o zawarciu umowy cywilnoprawnej do dnia wejścia w życie ustawy, której przedmiot związany jest z tytułami działalności określonymi w art. 15 *zs*³ ust. 1 wraz ze wskazaniem czy jest to umowa zlecenia czy o dzieło, oświadczenie potwierdzające, że jej przychód z umowy cywilnoprawnej w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku był niższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz oświadczenie o nieposiadaniu innego tytułu do ubezpieczeń społecznych.

W oświadczeniu jest zawarta klauzula następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Podstawa prawna: art. 15^{z3} ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.12. WYPŁATY NA RZECZ ORGANIZATORA IMPREZY TURYSTYCZNEJ

W ramach tarczy antykryzysowej dla przedsiębiorców ustawodawca przewidział dla przedsiębiorców z branży turystycznej możliwość ubiegania się o zwrot środków pieniężnych na imprezy turystyczne, które nie zostały zrealizowane z powodu epidemii SARS-COV2.

W przypadku, gdy organizator imprezy turystycznej poniósł straty ze względu na odstąpienie od umowy, o którym stanowi art. 15k ust. 1, organizator turystyki może ubiegać się o wypłatę na rzecz podróżnego środków pieniężnych wpłaconych przez tego podróżnego na rzecz organizatora turystyki na poczet imprezy turystycznej, na zasadach i w trybie określonym w przepisach ustawy.

Kto może ubiegać się o wypłaty?

O wypłaty mogą ubiegać się wyłącznie organizatorzy turystyki, którzy:

- przyjęli płatność w formie bezgotówkowej,
- zostali wpisani do właściwego rejestru, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

W jaki sposób należy złożyć wniosek?

Organizator turystyki składa wniosek o udzielenie wypłaty do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego tego Funduszu. Organizator turystyki może złożyć wniosek dotyczący wypłaty na rzecz więcej niż jednego podróżnego. O udzieleniu wypłaty decyduje kolejność złożenia kompletnych, zgodnych w zakresie zawartych w nich danych, oraz pozytywnie zweryfikowanych wniosków organizatora turystyki oraz podróżnego pod warunkiem dostępności środków z Turystycznego Funduszu Zwrotów.

Wymogi formalne wniosku o wypłatę

Wniosek organizatora turystyki zawiera wskazanie całkowitej kwoty wypłaty oraz oświadczenie organizatora turystyki stwierdzające:

- odstąpienie przez podróżnego od umowy w trybie art. 47 ust. 4 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych albo rozwiązanie umowy z podróżnym w trybie art. 47 ust. 5 pkt 2 tej ustawy, które to odstąpienie od umowy lub rozwiązanie umowy pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2,
- że nie wręczył oraz że nie wręczy on podróżnemu vouchera, o którym mowa w art. 15k ust. 2,
- że nie dokonał on zwrotu wpłat wniesionych przez podróżnego,
- że zobowiązuje się do zwrotu wypłaty na zasadach i w terminach określonych w art. 15kb ust. 7 i 8.

WAŻNE – Wszystkie punkty oświadczenia organizatora turystyki muszą zostać stwierdzone łącznie. Oświadczenie organizatora turystyki składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Organizator turystyki składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Do wniosku organizatora turystyki należy dołączyć wykaz umów, od których podróżni odstąpili w trybie art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz umów rozwiązanych z podróżnymi w trybie art. 47 ust. 5 pkt 2 tej ustawy, które to odstąpienie od umowy lub rozwiązanie umowy pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2, a organizator turystyki nie dokonał zwrotu wpłat wniesionych przez podróżnego lub podróżny nie wyraził zgody na otrzymanie w zamian od organizatora turystyki vouchera.

Istotne jest, że podróżny, na rzecz którego ma zostać dokonana wypłata, o którą ubiega się organizator turystyki, składa za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego wnioski o wypłatę na jego rzecz, zwany dalej „wnioskiem podróżnego”, o czym Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny informuje organizatora turystyki. Do złożenia wniosku jest uprawniony podróżny, który zawarł umowę o udział w imprezie turystycznej.

Procedura weryfikacji wniosku i wypłaty środków pieniężnych

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny po otrzymaniu wniosku organizatora turystyki i wniosku podróżnego dokonuje oceny ich kompletności. W przypadku otrzymania niekompletnego wniosku lub rozbieżności w złożonym wniosku wzywa organizatora turystyki lub podróżnego do uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek organizatora turystyki rozpatruje się w odniesieniu do poszczególnych podróżnych wykazanych w tym wniosku.

W przypadku niezpełnienia braków lub niezłożenia wyjaśnień przez organizatora turystyki lub podróżnego w terminie określonym w wezwaniu wnioski pozostawia się bez rozpoznania, o czym informuje się organizatora turystyki oraz podróżnego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (dalej UFG).

W przypadku, gdy wniosek nie ma braków formalnych lub braki te zostały usunięte w terminie, wówczas UFG po potwierdzeniu kompletności wniosków oraz zgodności danych w nich zawartych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania późniejszego z tych wniosków dokonuje ich weryfikacji, biorąc pod uwagę dostępność środków na Turystycznym Funduszu Zwrotów. W przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego termin ulega przedłużeniu do czterech miesięcy od dnia otrzymania późniejszego z tych wniosków.

UFG w terminie 14 dni od dnia pozytywnej weryfikacji dokonuje wypłaty z Turystycznego Funduszu Zwrotów na rzecz podróżnych, nie wcześniej jednak niż przed uzyskaniem od organizatora turystyki wpłat, o których mowa w art. 15ka ust. 4 ustawy.

UFG informuje organizatora turystyki i podróżnego o negatywnej weryfikacji wniosków, w tym o braku środków w Turystycznym Funduszu Zwrotów, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego tego Funduszu.

WAŻNE – Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny może przeprowadzić czynności sprawdzające w stosunku do organizatorów turystyki lub podróżnych, na rzecz których dokonana została wypłata.

Podstawa prawna: art. 15k-15ka ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.13. UMORZENIE POŻYCZKI UDZIELONEJ Z FUNDUSZU PRACY PO ŚMIERCI PRZEDSIĘBIORCY

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. przewiduje możliwość udzielenia przez starostę jednorazowej pożyczki w kwocie 5000 zł na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, który prowadził działalność gospodarczą przed dniem 1 kwietnia 2020 r. Jednak dotychczas brak było rozwiązań ustawowych dotyczących rozliczenia udzielonej pożyczki po śmierci mikroprzedsiębiorcy. Tarcza antykryzysowa 6.0 wprowadziła rozwiązanie, zgodnie z którym pożyczka wraz z odsetkami podlega umorzeniu w przypadku śmierci mikroprzedsiębiorcy w okresie trzech miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

UWAGA!

Przychód z tytułu umorzenia pożyczki w związku ze śmiercią przedsiębiorcy nie stanowi przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

- § **Podstawa prawna:** art. 15zzd ust. 7a ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.).

2.14 ZWOLNIENIE Z OPŁATY TARGOWEJ

Zgodnie z art. 31zzm ust. 1, w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. nie pobiera się opłaty targowej, o której mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

- § **Podstawa prawna:** art. 31zzm ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842).

3. POMOC DLA ARTYSTÓW I TWÓRCÓW

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie 12 miesięcy po ich odwołaniu minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może przeznaczać środki budżetu państwa z części, której jest dysponentem, na wsparcie finansowe twórców i artystów.

Kto może skorzystać ze wsparcia?

Wsparcie takie, w postaci pomocy socjalnej, może zostać udzielone w przypadku, gdy działalność twórców i artystów jest działalnością kulturalną objętą mecenatem państwa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 9a ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, tj.:

- podtrzymywanie i rozpowszechnianie tradycji narodowej i państwowej,
- upowszechnianie i promocja twórczości artystycznej,
- upowszechnianie i promocja czytelnictwa,
- promocja kultury polskiej za granicą,
- zachowanie i waloryzacja dziedzictwa kulturowego, w tym polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą,
- ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego, w tym polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą, oraz opieka nad tym dziedzictwem,
- budowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej,
- tworzenie warunków do zakupów, ekspozycji i upowszechniania sztuki współczesnej,
- zachowanie i upowszechnianie tradycji regionalnych i kultury ludowej,
- tworzenie i wdrażanie systemów informatycznych w sferze kultury,
- digitalizacja zasobów kultury i dziedzictwa narodowego oraz gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie i ponowne wykorzystywanie cyfrowych zasobów kultury i dziedzictwa narodowego,
- edukacja kulturalna społeczeństwa.

UWAGA!

Warunkiem udzielenia wsparcia finansowego jest posiadanie przez twórcę lub artystę dorobku w zakresie działalności kulturalnej w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tj. tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury) oraz znajdowanie się w trudnej sytuacji materialnej.

Wsparcia finansowego udziela się na wniosek złożony do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo wyznaczonej przez niego państwowej instytucji kultury.

We wniosku, poza danymi osobowymi i kontaktowymi, wskazuje się m.in.:

- informacje o dorobku twórczym lub artystycznym osoby, której wniosek dotyczy,
- informacje o sytuacji materialnej osoby, której wniosek dotyczy, wraz ze wskazaniem okoliczności wpływających na tę sytuację, uzasadniających przyznanie wsparcia finansowego,
- źródło uzyskiwanych przychodów oraz oświadczenie osoby, której wniosek dotyczy, o dochodach uzyskanych w okresie ostatnich dwunastu miesięcy.

Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające podane informacje dot. dorobku twórczego lub artystycznego oraz sytuacji materialnej.

Maksymalna wysokość wsparcia finansowego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty 4294,67 zł (tj. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za rok poprzedni, ogłaszanego przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”).

§ **Podstawa prawna:** art. 15m¹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 30 października 2020 r. w sprawie wsparcia finansowego dla twórców i artystów w postaci pomocy socjalnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1938).

Opracował zespół Kancelarii Radców Prawnych BUJKO & SZTEJNA:

radca prawny Aleksandra Gajda

radca prawny Piotr Kania-Kaniowski

radca prawny Marcin Cierebiej

oraz aplikant radcowski Mateusz Wartalski

pod nadzorem radcy prawnego dr. Przemysława Sztejny

i radcy prawnego Wojciecha Bujko

Wydawca

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji

Krajowej Rady Radców Prawnych

Al. Ujazdowskie 18 lok. 4

00-478 Warszawa

www.obsil.pl